

SOCIALISTIČNA ZVEZA

KANDIDATI SOCIALISTIČNE ZVEZE SE PREDSTAVLJAJO

Kandidat za predsednika predsedstva republike Slovenije

MILAN KUČAN, diplomirani pravnik, rojen 1941. leta.

Tovariš Kučan je osebnost, ki uživa v slovenski javnosti izjemno zaupanje, ker je vnesel v politično prakso vidne etične in humane odnose. Že nekaj časa je prvo simbolno ime slovenskega nacionalnega in družbenega preporoda; je partijski reformator in hkrati nacionalno in družbeno najbolj integrativna osebnost. Njegovo dosedanje delo ter njegove značilne lastnosti so zagotovilo, da bo slovenski narod ter ljudstvo Slovenije pod njegovim vodstvom v tem prelomnem obdobju zmoglo povezati vse razpoložljive ustvarjalne sile za dobrobit vseh državljanov Slovenije.

LISTA KANDIDATOV

za družbenopolitični zbor skupščine republike Slovenije

Avgust Gril

Sproščanje zasebne iniciative, na stečaj odprta vrata podjetništvu in demokraciji — vse to je v politično dogajanje potegnilo tudi nekaj tistih ljudi med nami, ki se s politiko do zdaj niso nikoli ukvarjali. Eden od teh ljudi je podjetnik Avgust Gril, ki ga večina naših občanov dobro pozna. Zakaj se je nenaadoma, po 25 letih pridnega dela in skrbi za svojo obrt, le odločil vstopiti v tiste vrste, ki bodo v bodoče odločale o naši prihodnosti, življenju in delu?

Razlog je pravzaprav preprost: Avgust Gril bi rad po svojih močeh pripomogel, da bi vse te nove stvari tudi ostale, se uveljavile in nam pomagale iz krize. Prav zato se je tudi »pustil« uvrstiti na listo Socialistične zveze — kot kandidat za republiški in občinski družbenopolitični zbor.

Avgust Gril je po svojem poklicu pravzaprav agronom, vendar je že pred tistimi davnimi leti, ko je po študiju začel delati, ugotovil, da je družba toga, da človeku vsak trenutek nadene vrsto spon in ne pusti, da bi se jih osvobodil. Vsaka osebna pobuda je bila že v kali zatrta, bila je deležna številnih očitkov in je nalezela na vrsto zaprek. Že takrat se je zato odločil, da bo raje zasebni obrtnik, s delom v študentovskih letih si je prislužil nekaj kapitala za nakup opreme — in leta 1965 odprl obrat za izdelavo betonskih izdelkov. Veliko bolj kot v državni službi tudi tu ni bilo. Predpisi so bili strogi, vsak poskus napredovanja je nalezl na vrsto zaprek, vsaka želja po tem napredku pa je dobila očitek, da so zasebni obrtniki ostanek kapitalizma in kot taki pravzaprav nezaželeni.

»Če bi mi takrat pustili proste roke, če bi pustili, da bi lahko sprostil svoj delovni in razvojni »naboj«, bi imeli danes tri do štiri take sestrške firme in vse bi bile rentabilne, ne bi imele izgube in v njih bi dobilo delo veliko ljudi, ki bi radi delali,« pravi Avgust Gril. Obenem pa pripominja, da je naša družba zaradi napačnih potez v preteklosti, zaradi zatiranja zasebne pobude, pri razvoju ogromno izgubila — in tega ne bo mogla nikoli nadomestiti.

Spominjam se, da je Avgust Gril v pogovoru pred več kot pol desetletja dejal, da njegovi delavci dobro zaslužijo (zaposlenih je bilo 12), da imajo poskrbljeno tako za toplo hrano, stanovanje, dopust in pot domov. Obenem pa je tudi dejal, da pri njem ni samoupravljanja v takem smislu besede, kot so ga pojmovali v družbenem sektorju. »Ko začnejo delavci samoupravljati, prene-

1. **JOŽE SMOLE**, rojen 12. 6. 1927, Ljubljana, novinar, predsednik Republiške konference Socialistične zveze Slovenije

2. **Dr. ANTON KRAŠOVEC**, rojen 28. 7. 1937, Vrhnika, dipl. pravnik, doktor ekonomskih znanosti, predsednik Družbe za razvoj in financiranje Slovenijales, Ljubljana

3. **VLADIMIR KAVČIČ**, rojen 20. 7. 1932, Ljubljana, diplomirani pravnik, predsednik Republiškega komiteja za kulturo

4. **AVGUST GRIL**, rojen 16. 7. 1936, Grosuplje, dipl. inženir, zasebni podjetnik

5. **NATAŠA ŠVIGELJ-JERMAN**, rojena 6. 3. 1950, Cerknica, gimnazijski

maturant, predsednica Medobčinskega sveta Socialistične zveze notranjske regije

6. **DANILO SLIVNIK**, rojen 29. 10. 1950, Ljubljana, dipl. politolog, urednik notranje-politične rubrike časnika Delo

7. **VOJKO VOLK**, rojen 17. 7. 1958, Ljubljana, dipl. politolog, strokovnopolitični delavec na področju družbenopolitičnega sistema v delovni skupnosti Republiške konference Socialistične zveze Slovenije

Lista bo na glasovnici pod zaporedno številko 4.

Iz naše občine je na kandidatski listi dipl. ing. Avgust Gril, zasebni podjetnik iz Grosupljeja, s katerim smo za Našo skupnost pripravili tudi krajši razgovor.

hajo delati,« je takrat dejal, enako pa trdi tudi danes.

Prav je, da delavci samoupravljajo, vendar bi moralo biti to samoupravljanje omejeno na tisto človeško, humano plat dela. Vodenje in odločanje je treba prepustiti tistem, ki se na to spozna, drugače je vsak trud zaman. Človek mora v sebi čutiti in vedeti, da je delovno mesto socialna varnost zanj in njegovo družino, treba ga je pritegniti v takšni meri, da se bo zavedal, da je od stanja, kakršno je v podjetju, odvisno tudi njegovo življenje. Čutiti mora, da je za stanje podjetja tudi sam odgovoren.

Avgust Gril je že pred leti dejal, da ga materialne dobrine, ki jih prinaša zasebnost v večji meri, kot jih je prinašalo (in jih še) delo v državnem podjetju, ne zanima. Njegov cilj ni osebno bogastvo, ampak predvsem pot do uresničitve postavljenih nalog. Vedno najde nov cilj in nov izziv. Nikoli ni zadovoljen, ker se zaveda, da človek preneha napredovati tisti trenutek, ko postane zadovoljen s seboj in s svojim delom. In pomembno je, da imajo ljudje delo, da lahko ustvarjajo in se razvijajo.

Sedanje dogajanje Avgusta Grila veseli. »Ne čutim nobene potrebe, da bi se spuščal v opozicijo, saj so vodilni ljudje v republiki sami prišli do tega, da tako ne gre več naprej. Čeprav poznam pregovor, da volk dlako menja, čudi pa ne, pri tej vodilni garnituri to ne velja,« pravi podjetnik.

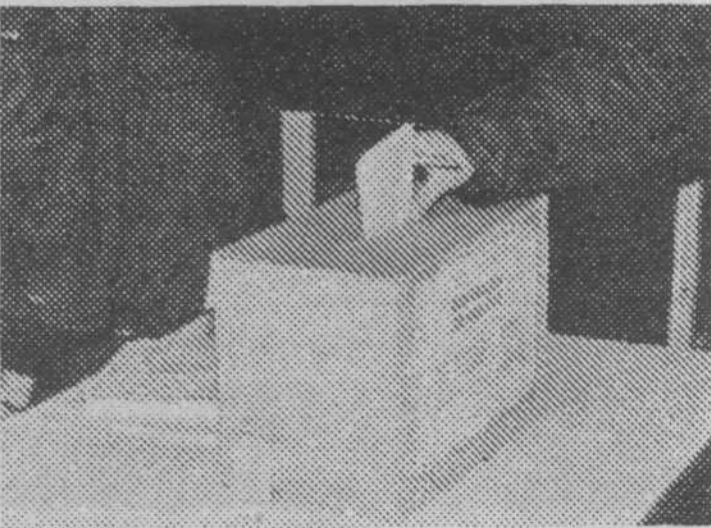
Ob vsem pa je moj sogovornik prepričan, da je med tistimi ljudmi, ki že in še bodo odločali o naši prihodnosti, premalo ljudi, ki bi se znali ukvarjati z gospodarstvom in znali najti srž problemov — in jih razrešiti.

Grilovo podjetje je že vsa leta in desetletja prava Jugoslavija v malem. Delavci prihajajo od vsepovsod, iz vseh delov Jugoslavije obnem, vendar med njimi še nikoli ni prišlo do mednacionalnih sporov in kreganja.

Mednacionalni (ne)odnosi, ki Avgusta Grila zelo žalostijo, so po njegovem mnenju (in še zdaleč ni edini, ki tako misli) posledica socialne negotovosti, težkih materialnih razmer, v katerih živijo ljudje v vseh republikah Jugoslavije. Najprej bi morali poskrbeti za napredek gospodarstva, za socialno varnost ljudi, za boljše življenje — ostali problemi pa bi se nato rešili počasi sami od sebe. Dejstvo je, da je Slovenija premajhna, da bi se povsem osamosvojila. Kot tako je ne bo sprejel nihče drugod po svetu. Lahko pa je del te večnacionalne države, seveda pa mora imeti svojo samostojnost in za okvir pravno državo. Država, ki jo imamo zdaj, je daleč od pravne. Dopustili smo anarhijo, malverzacije, korupcijo, pravi Avgust Gril — in govori iz lastnih izkušenj. Pravzaprav bi bila prva naloga, da bi vzpostavili pravno državo, namesto da zdaj vsak samo išče luknje v zakonodaji, namesto da bi delal in se držal pravnih norm.

Toga država nas je pripeljala tudi do tega, da imamo bogate državljanke in revno državo. Kamorkoli po Sloveniji gremo, povsod lahko vidimo velike hiše. Tega ni nikjer po svetu. Ljudje so vlagali pač tja, kamor so lahko.

»Upam pa si trditi,« pravi Avgust Gril, »da tako v Jugoslaviji kot tudi v Slove-

KANDIDATI za člane predsedstva republike Slovenije

Dr. MIROSLAVA GEČ-ROŠEC, rojena leta 1939, je diplomirana pravnica, doktorica pravnih ved ter prorektorica za področje vzgoje in izobraževanja Univerze v Mariboru. Leta 1971 je delala v generalnem konzulatu SFRJ v Münchnu in kasneje postala vicekonzul. Podiplomski študij je nadaljevala v tujini, kjer je tudi doktorirala. Je uveljavljena pedagoška, znanstvena in družbenopolitična delavka. Njeni specialnosti sta družinsko pravo ter pravni položaj naših delavcev, zaposlenih v tujini. Je tudi strokovnjak na področju primerjalnega prava. (SZ)

CIRIL ZLOBEC, rojen leta 1925, diplomirani slavist, akademik je javnosti znan tudi kot pesnik in pisatelj. Je podpredsednik Socialistične zveze Slovenije. Med NOB je bil aktivist Osvobodilne fronte, od leta 1943 pa v partizanih. Uspešno opravlja dolžnost predsednika Sveta Univerze v Ljubljani, bil je tudi delegat v družbenopolitičnem zboru republiške skupščine. Je človek, ki se dnevno uveljavlja v družbenopolitičnem delu in življenju in kot osebnost uživa med ljudmi veliko zaupanje in spoštovanje. (SZ)

Dr. PETER NOVAK, rojen leta 1937, je diplomirani inženir strojništva, doktor tehniških znanosti, redni profesor strojne fakultete Univerze v Ljubljani. Svoje strokovno in pedagoško delo je usmeril na področje energetike, v zadnjih letih tudi na področje varstva okolja in s tem povezanim vprašanjem obnovljivih virov energije. V javnosti je uveljavljen predvsem kot vztrajen bорец za varstvo človekovega okolja. Kot predsednik Sveta za varstvo okolja je veliko prispeval k razreševanju sistemskih in konkretnih vprašanj na tem področju. (SZ)

Avgust Gril

niji vsi preveč tarnamo. Če naše sedanje stanje primerjam z gospodarskimi reformami in dogajanjem v zahodni Evropi, lahko rečem, da so tam mnogo težje živeli. Do njih je bilo tržno gospodarstvo veliko bolj kruto, kot je do naših ljudi.»

»Če pogledamo sedanje programe vseh strank, lahko rečem, da vsi programi obljubljajo stvari levo in desno, vse stvari pa so veliko premalo povezane z gospodarstvom. Zdaj so vsi preveč zavezani za zadržostjo v preteklost, z očitanjem in šikaniranjem drug drugega, in to me zelo skrbi,« je dejal Avgust Gril.

»Zdaj pravzaprav rabimo le eno opozicijo in to je tista, ki bo imela le en program: da se skušamo z vsemi močmi izklopiti iz gospodarske krize. S pridnim delom — in delati znamo — smo sposobni splovati iz težav. Imamo možnosti za prodor v Evropo in v svet ter tudi za uspeh doma, vendar pa me je strah, da te možnosti ne bomo znali izkoristiti,« meni Avgust Gril. »Na področju dela moramo uvesti širok pluralizem, prav tako na področju lastnine in ustvarjalnosti. Priti moramo do zdrave konkurence in ukiniti vsak monopol, prav tako pa so za napredek gospodarstva velika ovira tudi vse meje. Morali se bomo soočiti z dejstvom, da mora biti to naša edina naloga,« pravi Avgust Gril.

Moj sogovornik je ob vsem tem tudi dejal, da se zdaj naši ljudje preveč »cufajo« za oblast in zdi se, da se marsikdo od njih ne zaveda, da je biti oblastnik težka naloga. Oblastnik je sluga naroda, poslanik, ki mora delati, kar narod zahteva, to pa ni lahko. Oblast je lahko huda droga in če ji je kdo podlegel, ne bi smel biti izvoljen, ker ne bo imel posluha za gospodarstvo.

In še ena misel spremlja Avgusta Grila, ko razmišlja o tem, kako bi izplavali iz krize. Pravi, da bi zdaj potrebovali tisto delovno vzpodbudo, moč in željo po prenovi, ki so jo čutili vsi narodi Jugoslavije po vojni, ko so obnovljali domovino. Tega časa se še dobro spominja, čeprav je bil takrat še zelo mlad. Imela sem občutek, da ga je zagnanost pri delu v takratnem času očarala — in spremljala vse življenje. Morda nevede je to zagnanost vzel tudi za svojo in tako delal vse življenje.

To je videti tudi pri razvoju njegovega podjetja, ki je danes pravzaprav sestavljeno iz dveh podjetij, ima pa še eno obratovalnico, zaposlenih je 93 ljudi, prav zdaj pa iščejo še pet delavcev. Oba Grilova sinova nadaljujeta očetovo delo, oziroma sta se odločila za gradbeništvo in bosta to delo lahko nadaljevala. Za zdaj ima Oče Avgust Gril še preveč načrtov in delovnega člana, da bi stvari spustil iz rok. Seveda pa potrebuje dobre pomočnike in nikogar ne misli omejevati. Pravi, da je vsaka opozicija zdrava. Vsak človek rabi tekmeča in korektorja svojih napak — tudi brez tega ni napredka. In če družba napredek omogoči, je vse ostalo v rokah posameznika in tistih ljudi, ki z njim delajo.

SLOVENSKA POT

Pot.

Kadarkoli pogledam nazaj, jo vidim: mnogokrat gladko, še večkrat razdrapano, marsikaj prekleto zavinkano, pa spet vriskajoče ravno.

In jo gledam naprej.

Kakršnokoli sem sprejel od svojih staršev in dedov, prehoditi jo moram v jutrišnji dan, to moja slovenska pot. Ko bom hodil po njej bi jo rad prepel, preskočil jarke in zagrizel v klanec, Rad bi izživel svoje življenje normalno. Da bom svoboden v bogati deželi. Da se bom lahko veselil svojega dela in ustvarjalnega zanosa, in zanj dobi pošteno plačilo. Da bom lahko delal, kar znam in zmorem in me ne bo pri tem oviralo tisoč zakonov. Da bom ponosen na zlato rumene njive in vriskajoče brajde. Da se bom smejal s smehom otrok. Da bomo ljudje res ljudje med seboj. Da me ne bo nihče karal, ko se bom pod razpelom ob poti pokrižal. Da se bom veselil z mladimi, ko bodo načrtovali prihodnost. Da bomo otroci radi hodili v šolo. Da me ne bo strah starosti. Da bodo vsi tisti, ki so zaradi starosti, boleznih ali invalidnosti nemočni, živeli človeka vredno življenje. Da bom enak med enakimi. Da bom lahko brezskrbno zvilil v zelene rebri čiste narave, zadihal čist zrak. Da bo zdravje ena od največjih vrednot moje dežele. Da bo moja pot šla skupaj z vsemi ljudmi v vse kote sveta. Da bom znal odpustiti. Da bom vsakemu mirno poogledal v oči in mu rekel dober dan. Da bom ponosno odprl strani drobne knjižice in prebral: Žive naj vsi narodi... Da bo moj narod enak vsem narodom doma in v svetu. Da bom kot gospodar zavriskal v jutrišnji dan. To je moja pot. Pot jutrišnjega dne. Slovenska pot.

SOCIALISTIČNA ZVEZA SLOVENIJE